

**АГЕНЦИЈА
ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА РАЗВОЈОТ НА
ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО**

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

**АГЕНЦИЈА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА РАЗВОЈОТ НА ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Нацрт

СТРАТЕШКИ ПЛАН

ЗА ПЕРИОД 2018 - 2020

Август, 2017

СОДРЖИНА

ПОИМНИК.....	3
ВОВЕД.....	4
1. МИСИЈА.....	5
2. ВИЗИЈА.....	5
3. АНАЛИЗА НА ВНАТРЕШНА СОСТОЈБА.....	5
3.1. АНАЛИЗА НА ПРАВНА РАМКА.....	6
3.2. АНАЛИЗА НА ОБЛАСТИТЕ НА ДЕЛУВАЊЕ И НА УСЛУГИТЕ КОИ СЕ ИЗВРШУВААТ.....	7
3.3. АНАЛИЗА НА ЗАСЕГНАТИ СТРАНИ.....	9
3.4. SWOT АНАЛИЗА.....	10
3.5. СПЕЦИФИЧНОСТ НА АПРЗ.....	12
3.6. СТРУКТУРА НА АПРЗ.....	13
4. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ.....	14
4.1. ПРЕГЛЕД НА ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ ВО 2016 ГОДИНА ПО ПРОГРАМИ.....	16
4.2. ПРЕГЛЕД НА ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ ВО 2017 ГОДИНА ПО ПРОГРАМИ.....	19
5. ФАЗИ НА КРЕИРАЊЕ НА ПРОГРАМИТЕ.....	20
5.1. КОНКРЕТИЗИРАЊЕ НА ЗАДАЧИТЕ И ОБВРСКИТЕ НА АПРЗ.....	20
5.2. ПРОГРАМИ.....	21
5.3. Планови за спроведување по програми - Оперативни планови.....	24
5.3.1. Оперативен план - Програма 1: Совети.....	24
5.3.2. Оперативен план - Програма 2: Систем за мониторинг на фарма/Мрежа на сметководствени податоци од земјоделски стопанства - ФАДН.....	31
5.3.3. Оперативен план - Програма 3: Зајакнување на институционалните капацитети (Администрација).....	34

ПОИМНИК

Одделни изрази користени во овој Стратешки план на Агенцијата за поттикнување на развојот на земјоделството го имаат следното значење:

АПРЗ - Агенција за поттикнување на развојот на земјоделството
ЗП - Земјоделски производители
ЗС - Земјоделски стопанства
СУ - Советодавни услуги
УО - Управен Одбор
ВРМ - Влада на Република Македонија
МЗШВ - Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство
МФ - Министерство за финансии
АФПЗРР – Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој
МЖСПП - Министерство за животна средина и просторно планирање
АХВ - Агенција за храна и ветеринарство
УХМР - Управа за хидро метеоролошки работи
ДФЛ - Државна фитосанитарна лабораторија
ЈПСР - Јавно претпријатие за стопанисување со пасишта
ЕЛС - Единици на локална самоуправа
НПАА - Национална програма за усвојување на правото на Европската унија
ПФПРР - Програма за финансиска поддршка во руралниот развој
ИПАРД - Инструмент за пред-пристапна помош (ИПА), петта компонента рурален развој (IPARD)
РО - Регионално одделение
РЦ – Регионален Центар
РЕ - Работна единица
ДК - Дисперзирана канцеларија
ИС - Информатички систем
ИТ - Информатичка технологија
ФАДН - Farm accountancy data network - Мрежа на сметководствени податоци за фарма
ФМС - Farm monitoring system - Систем за мониторинг на фарма
ЕУ - Европска Унија
ВЦСУ - Виртуелен центар за советодавни услуги
АОП - Автоматска обработка на податоци
ПРП - Партиципативна рурална проценка
ДЗПЗЖС - Добра земјоделска пракса и заштита на животната средина
СП - Советодавни пакети
ФИСАК - Функционален интегриран систем за администрација и контрола
СИЗП - Систем за идентификација на земјишни парцели

ВОВЕД

Агенцијата за поттикнување на развојот на земјоделството (во понатамошен текст АПРЗ) е одговорна за давање на стручна помош на земјоделски стопанства со цел зголемување на квалитетот, квантитетот и профитабилноста на земјоделското производство со оптимизација на расположивите ресурси и нивна поголема искористеност.

Советодавните услуги се дизајнираат и обезбедуваат преку: практична примена на научните и техничките сознанија насочени според потребите на пазарот; јакнење и соработка на земјоделските здруженија; поддршка во спроведувањето на владините програми и мерки наменети за индивидуалниот земјоделски сектор; воспоставување и примена на информативни системи во функција на подобрување на следливоста на земјоделските активности и размена на информации со чинителите во агрокомплексот.

Поради специфичноста на активностите во АПРЗ вработените извршуваат активности според специјалности (поледелство, сточарство, лозаро-овоштарство, градинарство, агроекономија, рурален развој и др.) со одредена тематика.

Квалитетот и ефикасноста во спроведување на советодавните услуги зависи и од начинот на проценување и мотивираноста на Советодавците. Затоа е потребно располагање со реален буџет.

Стратешкиот план претставува основен развоен акт на АПРЗ во кој се содржани програмите и активностите преку кои се планира остварување на стратешките приоритети и цели, а во функција на визијата и мисијата на институцијата во наредниот тригодишен период.

Стратешкиот план е тесно поврзан со процесот на буџетско планирање и извршување за период од три години и претставува значан инструмент на планирање и следење на спроведувањето на програмите.

Во подготовката на стратешкото планирање користени се консултации од Генералниот секретаријат на Владата на Р. Македонија - државен советник за стратешко планирање.

1. МИСИЈА

Давање на висококвалитетна советодавна услуга на терен на индивидуалните земјоделски стопанства, со цел подобрување на квалитетот и квантитетот на земјоделското производство во рурални и пазарно ориентирани средини.

2. ВИЗИЈА

Да бидеме високопочитуван и препознатлив советодавен центар меѓу земјоделците во функција на примена на најсовремените научни и технички сознанија насочени кон современо земјоделско производство.

3. АНАЛИЗА НА ВНАТРЕШНА СОСТОЈБА

Имајќи ја во предвид Програмата за работа на Владата на Република Македонија, потребите на корисниците на советодавните услуги, развојните програми и сопствените капацитети, АПРЗ дава свој придонес во развојот на земјоделството за зголемување на економскиот раст и вработеноста, пораст на животниот стандард на земјоделците и подобар и поквалитетен живот.

Исто така, АПРЗ, имајќи го во предвид моменталниот развој на земјоделскиот сектор и стандардот на земјоделците, преку своите програми, проекти и советодавни пакети, придонесува во подобрување на моменталната состојба во земјоделскиот сектор, правејќи го конкурентен, со што директно влијае на подобрување на економскиот развој. Едукацијата на индивидуалните земјоделски производители за примена на нови научно-технички сознанија е во насока на подобрување на животниот стандард на земјоделците, а воедно ги поддржува евро-интеграциските процеси. Советодавните услуги овозможуваат трансфер на нови знаења и технологии и поддршка при аплицирање во нови инвестиции, го подобруваат животот во руралните области и градат предуслов за подобрување на инфраструктурата.

Со превземање на активности за измени и дополнувања во Законот за основање на АПРЗ, ревидирање на законските прописи и интерни акти на АПРЗ се овозможува подобрување на меѓуинституционалната соработка регулирајќи ги меѓусебните права и обврски. Активностите би овозможиле континуирано подобрување на советодавната услуга, комуникацијата на советодавците со земјоделците, располагање со податоци од физички и економски параметри од земјоделските стопанства и руралната средина што овозможува воспоставување одржлив предуслов за развој на земјоделството.

При анализата се користеа соодветни методи како: директни контакти, информативни разговори, прашалници и сл. со што очекуваме со реалната слика на состојбите да дојдеме до констатации за адекватен пристап кон засегнатите страни во секторот земјоделство, каде АПРЗ со својата специфична дејност ќе даде свој придонес во развојот на земјоделството.

3.1. АНАЛИЗА НА ПРАВНА РАМКА

АПРЗ е основана со Законот за основање на Агенција за поттикнување на развојот на земјоделството (Сл. Весник на РМ бр. 3/98 од 22.01.1998 година). Согласно Законот за основање и Законот за организација и работа на органите на државната управа (Сл. Весник на РМ бр. 58/2000, 44/2002 и 82/08), АПРЗ е дефинирана како орган на државната управа, има својство на правно лице и е самостојна во својата работа.

Согласно Законот за изменување и дополнување на Законот за државни службеници (Сл. Весник на РМ бр. 114/09), вработените во АПРЗ од 01.01.2012 година имаат статус на државни службеници.

Други позначајни закони и акти според кои што АПРЗ се раководи во своето работење се: Законот за земјоделство и рурален развој, Законот за државни службеници, Закон за организација и работа на органите на државната управа, Закон за буџетите, Закон за извршување на буџетот, Закон за јавна внатрешна финансиска контрола, Закон за јавните набавки, Закон за воспоставување на мрежа на сметководствени податоци од земјоделски стопанства, Методологија за стратешко планирање и подготвување на годишна програма за работа на Владата на РМ и други законски и подзаконски акти кои што регулираат одредени сегменти од работењето на АПРЗ. Позначајни општи акти на АПРЗ кои што ја дефинираат нејзината структурна, организациона и функционална сфера се: Статутот, Правилник за внатрешна организација, Правилникот за систематизација на работните места, Деловникот за работа на Управниот одбор, Правилник за работа и работни процеси, Функционално – организациона анализа во насока на зајакнување на капацитетите на АПРЗ и сл. (последните измени на интерните акти се направени во декември 2012 година).

Согласно Законот за основање, АПРЗ е основана заради давање стручна помош на земјоделците и сточарите, а со цел зголемување на квалитетот и квантитетот на земјоделското производство и негова поголема искористеност. Согласно ваквата генерална поставеност, Агенцијата ги врши следните дејности:

1. Давање непосредна помош на земјоделците за примена на соодветни мерки:
 - во поледелството, лозарството и овоштарството: воведување на нови технологии во одгледувањето, правилна употреба на ѓубрива, избор на видови и сорти, подигање и одгледување на насадите, поставување на демонстративни опити со нови сорти и технологии и сортни испитувања и
 - во сточарството: упатување на примена на мерки за подобрување на производните својства, обезбедување на правилна исхрана за добивање поквалитетни производи (млеко, месо, волна, јајца и друго);
2. Соработка со здруженијата на земјоделците и единиците на локалната самоуправа;
3. Насочување на земјоделските производители за производство на култури и производи според потребите на пазарот;
4. Непосредно извршување на дел од мерките за спроведување на Програмата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој што се донесуваат согласно со Законот за земјоделство и рурален развој;
5. Давање насоки за развој на земјоделството врз основа на сознанијата на терен;
6. Пренесување на стручни сознанија до непосредните земјоделски производители, како и научно-апликативните достигнувања во земјоделското производство;
7. Давање насоки во изборот на соодветна земјоделска механизација и опрема за растително и сточарско производство и нејзино правилно и рационално користење;

8. Вршење инструктажа, демонстрација за современи постапки за чување, преработка на земјоделски производи (од растително и животинско потекло) и подготовка за пласман;
9. Стручно оспособување на земјоделските производители преку одржување на советувања, семинари, курсеви и слично;
10. Организирање на натпревари за високи приноси, учествување на саеми и изложби, организирање на сточарски смотри и тракторски натпревари;
11. Подготвување на истражувачки предлози во земјоделството;
12. Воспоставување и користење на информативни системи во земјоделското производство;
13. Давање помош на земјоделските производители за установување евиденција во врска со земјоделското производство, негова рентабилност и економичност;
14. Изготвување на информативни и рекламни списанија, брошури, памфлети, прирачници во кои би биле опфатени новитетите од домашни и странски извори на информации од областа на земјоделството и
15. Други стручни и апликативни мерки за кои ќе се јави потреба.

Со Законот за воспоставување на мрежа на сметководствени податоци од земјоделските стопанства во активностите на АПРЗ се допрецизира обврската на АПРЗ за прибирање на сметководствени податоци и воспоставувањето на ФАДН во Македонија (Сл. Весник на РМ бр. 110/07, 53/11).

3.2. АНАЛИЗА НА ОБЛАСТИТЕ НА ДЕЛУВАЊЕ И НА УСЛУГИТЕ КОИ СЕ ИЗВРШУВААТ

Расположива инфраструктура. АПРЗ функционира на целата територија на Република Македонија, во 30 градови, групирани во шест региони со Дирекција во Битола и 44 дисперзирани канцеларии во руралните средини. Располага со 20 сопствени објекти, користи 5 објекти на јавни претпријатија и 6 објекти под закуп. Секоја Работна единица е опремена со соодветна ИТ опрема која е поврзана со информациски систем.

Поседува ИКТ опрема со интернет врска, располага со ВЕБ страна која воедно претставува виртуелен центар за советодавни услуги.

Евиденцијата на документација е распределена според правата и обврските на извршителите и местото на настанување, а заради поголема економичност и контрола се користи обработка на документацијата на едно место.

Проектот од Светска банка овозможи набавка на возила на лизинг за теренски активности на Советодавците, со што се формира фонд за возила. Со ваквиот начин на работа и дефинираните права и обврски на Советодавците, Буџетот на АПРЗ не се товари со одржување, осигурување, регистрација и сл. Од буџетот се покриваат трошоците по основ изминат километар со пресметана амортизација според дефинираните критериуми.

Во АПРЗ се склучени договори помеѓу Агенцијата и советодавците се користат приватни возила за службени цели. Активностите се базираат врз основа на одобрени и потврдени планови на ниво на Работна единица, регионално и национално ниво.

АПРЗ располага со редовен Буџет кој според планираните активности не ги покрива финансиските трошоци.

Во `000 денари

Опис	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Плати и наемнини	46.560	57.000	57.420	55.660	59.684	54.743	48.776	48.776
Стоки и услуги	10.680	7.858	7.970	8.170	8.590	8.650	7.770	7.770
Вкупно:	57.240	64.858	65.390	63.830	68.234	63.393	56.546	56.546

Поради ограничениот буџет и програмата за рационализација на трошоците, АПРЗ ги организира и комбинира теренските активности. Се врши групирање на советодавците при користење на возилата за теренските посети, но истото не придонесува во исполнување на програмските активности и се одразува на квалитетот на очекуваните резултати.

Врз основа на развојните планови и потреби, АПРЗ овозможува работа и поддршка од проекти и поддршка при имплементација на националните програми од МЗШВ – АФПЗРР.

Структура на вработени. АПРЗ во моментот располага со 122 вработени од кои најголем број се со завршено ВСП - 99 (од кои специјалисти 4, магистратура 6), додека 6 се со ВШП, останатиот број на вработени се со ССП 16, и со основно 1. АПРЗ 2017 година ја започна со 109 вработени. Од нив во пензија заминаа 4 вработени, од кои 2 од администрација и 2 советодавци. Во текот на февруари и март 2017 година по пат на јавен оглас се вработија уште дополнителни 17 советодавци со звање - помлад соработник, на определено време за период до 31.12.2017 година.

Врз основа на образованието и предиспозицијата, вработените се вклучени во специјализирани координативни работни групи со соодветна специјалност и тоа за поледелство, сточарство, лозаро-овоштарство, градинарство, рурален развој, агроекономија и односи со јавност и медиуми.

Поради специфичноста на активностите и целите кои треба да се постигнат, со поддршка на проекти се обезбедува надградба на стручниот кадар.

Активности за ефикасна и стабилна институција. Врз основа на преземени активности од заклучок на SWOT анализата и во насока на градење на поефикасна и стабилна институција, АПРЗ изработи „Функционално-организациона анализа во насока на зајакнување на капацитетите на АПРЗ“. Анализата дава акцент на следното:

- Анализа на правната рамка со цел да се утврдат задачите и одговорностите кои експлицитно и имплицитно ги има АПРЗ. За секоја од обврските се наведени какви капацитети постојат во АПРЗ и какви капацитети, потреби и постапки дополнително се потребни;
- Заради аналитички цели се групираат суштинските задачи на АПРЗ;
- Аналитички пристап на засегнатите страни со цел да се добие повратна информација за нивната перцепција за квалитетот на нашите советодавни услуги, но и нивните барања, очекувања и потреби;
- Анализа на состојбата во областа на нашето делување за да се утврдат предизвиците и ризиците и изнаоѓање на ефикасни излезни решенија;
- Анализа за потребата од капацитети кои и се неопходни на АПРЗ за целосно и безусловно да одговори на барањата на современото земјоделско производство и актуелните трендови во услови на силна глобализација;

- Анализа какви промени ќе треба да се направат во поглед на работната пракса и постапки за да се подобри квалитетот на советодавните услуги;
- Анализа на препораки за видот на односите кои треба да се воспостават со другите органи на државната управа и други организации и институции, бидејќи работата и ефикасноста на АПРЗ во многу зависи од соработката со ваквите институции;
- Развој на систем за информирање и комуникација со корисниците
- Квалитет и состојба на системот за работа, менаџмент и контрола (усогласена пракса, теорија и закон) со ревидирање на:
 - Опис на работни процеси (конкретизирање на видови активности со индикатори на проценка);
 - Список (мапа) на работни процеси;
 - Дефинирање и воспоставување на внатрешни контроли во работните процеси (ефикасен надзор на работење);
 - Дефинирање на ризици и откривање на слабости во работните процеси и креирање на излезни решенија за нивно надминување;
 - Воспоставување на показатели на успешност во функција на успешен менаџмент со човечките ресурси и воспоставување на начин за следење и евалуација (програма за човекови ресурси);
 - Начин за запознавање и примена на етички кодекс;
 - Заштита на вредносен имот (вклучително и интелектуален труд);
 - Мотивираност во реализација на процесите;
 - Информирање (проток на информации - интерно и екстерно);
 - Ревидирање на интерните акти;
 - Работни прирачници и процедури (јасност во спроведување, лица за контакт, ажурирање);
 - Изработка на развоен флексибилен документ кој со соодветна организационо-функционална анализа ќе дава насоки во севкупниот развој во АПРЗ (советодавни услуги, човекови ресурси, корисници на услуги).
 - Одржување и надградба на системот за квалитет во управувањето ИСО 9001-2008

Секоја од овие анализи и препораки не треба да се разбере и како потреба за секоја од нив по автоматизам да се создадат нови капацитети во вид на сектори и одделенија, туку како потреба од зајакнување на одредени капацитети, со акцент на тоа задачите кои ги извршуваме да можат да се групираат и организираат во една подобра функционална организациона структура на АПРЗ.

3.3.АНАЛИЗА НА ЗАСЕГНАТИ СТРАНИ

Резултатите од реализацијата на програмските активности пред сè, наменети се директно за крајните корисници – ЗС т.е нивно насочување кон квалитетно и профитабилно производство и индиректно кон консументите на земјоделските производи за квалитетно и економски издржано производство за домашниот пазар и пошироко. Земјоделските здруженија, асоцијациите, задругите, групите на производители и сл. се правни форми на здружување на земјоделците. Оттука субјектите на здружување се едни од клучните засегнати страни на АПРЗ како што се:

Сојузот на Земјоделци, Асоцијацијата на земјоделци, Федерацијата на фармери на РМ и сите здруженија кои членуваат во нив.

Присуството на советодавците на АПРЗ на терен, кај земјоделските производители е првиот предуслов за проток на навремени и квалитетни взаемни информации, преку градење на довербата, што е еден од предусловите за градење стабилно земјоделско производство. Имено, институционалната поставеност на АПРЗ е еден од клучните линкови помеѓу директните чинители во аграрот. Јакнењето на оваа врска ќе ги амортизира нагласените кризи кај земјоделските производители, а воедно ќе ги насочува и зајакнува земјоделските асоцијации.

Покрај земјоделските производители кои се директно засегната страна од потребата за квалитетни и навремени советодавни услуги, не помалку засегнати страни се и преработувачите и консументите на земјоделски производи, како и добавувачите на репроматеријали и опрема за земјоделското производство како бизнис сектор.

Како засегната страна се јавува и науката, истражувачката дејност, пред сè во делот на трансфер на апликативни научни сознанија, потреба за едукација и сл., отсликани преку универзитетите и нивните факултети од сферата на земјоделството и руралниот развој, како и нивните институти.

Воспоставената меѓусебна доверба помеѓу Советодавците на АПРЗ и ЗС овозможува добивање на реална слика од состојбите и потребите на терен, со што се овозможува градење на соодветна земјоделска политика и правилно насочување на владините програми за поддршка во земјоделството. Воедно, ваквата меѓусебна доверба е сериозен предуслов за приемчивост од страна на ЗС за развојните програми и поддршката од Владата на РМ т.е програмските мерки на МЗШВ како клучна засегната страна во градењето на политиките.

Клучен сегмент во развојот на земјоделството се програмите и мерките кои обезбедуваат финансиска поддршка за развој, модернизација, реструктурирање и достигнување на стандардите на ЕУ. АПРЗ согласно своите надлежности дава помош и поддршка на крајните корисници на овие средства, а за целосно спроведување на националните и ЕУ програми АПРЗ е во тесна колерација со сите државни органи кои учествуваат во програмирањето и реализацијата. Покрај МЗШВ останатите органи се АФПЗРР, АХВ, УХМР,ДФЛ, МЖСПП, ЈПСП, ЕЛС и др.

АПРЗ во своето работење соработува и со дел од невладиниот сектор чии преставници делуваат во земјоделството и руралниот развој, заштитата на животната средина, климатските промени и сл.

3.4. SWOT АНАЛИЗА

SWOT анализата како алатка која има широк опфат на употреба, надополнета со функционалната анализа е искористена за анализа на организацијата, услугите кои ги дава, за утврдување на предлози, идеи, мислења и ставови по многу прашања од интерес за успешно функционирање.

Во изработката на SWOT анализата се ставаат во функција корисниците и давателите на советодавната услуга, креаторите на современи совети вклучувајќи ги експертите и институциите од секторот земјоделство, во насока на следење и примена на евроинтеграциските процеси со користење на расположивите капацитети кои водат кон квалитетно и профитабилно земјоделско производство.

<p>Силни страни</p> <ul style="list-style-type: none"> - Позитивно препознатлив историјат на постоење и делување - Оптимална организациона структура - Тим на експерти - советодавци од повеќе области (Диверзност) - Едуциран стручен кадар - Бесплатна СУ - Аналитички пристап - Распространета мрежа на канцеларии низ целата држава - Директно присуство во руралните средини со дисперзирани канцеларии - Отворен пристап - Флексибилност - Директни и непосредни теренски контакти со клиентите - Фасилитаторска улога на советодавците - Располагање со база на податоци - Градење меѓусебна доверба советодавец-земјоделец - Техничка опременост (софтвер, хардвер, ИКТ опрема, интернет и сл.) - Отвореност за меѓународна, институционална и др. видови на соработка - Непрофитабилна јавна државна институција - Систем за управување со човекови ресурси - Систем за квалитет во управувањето ИСО 9001-2008 - Расположив фонд за набавка на возила (одржлив возен парк) - Флексибилно работно време 	<p>Слаби страни</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недоволен буџет за реализација на сите планирани програмски активности што оневозможува целосно спроведување на стратегијата на АПРЗ и обезбедување на одржлив развоен фокус - Недоволен број на даватели на СУ - советодавци во однос на корисници ЗС - Слаб менаџмент од страна на високите раководни структури - Слаба хиерахиска дисциплина и поддршка - Неусогласена легислатива, недопрецизирана и хармонизирана правна рамка (Закон и подзаконски акти) - Непостоење контрола на извршување на планот за теренски активности - Слаб систем за мониторинг и евалуација на активностите - Немање на правник во организацијата - Неекипираност на одделението за внатрешна ревизија - Недоволна екипираност на одделенијата во состав на Секторот за правни и општи работи и Секторот за Финансиски прашања - Неекипираност на одделението за проектни активности и ЕУ интеграции што резултира со слаб капацитет за учество и имплементација на ЕУ и др. странски проекти - Меѓучовечки односи - Тимска работа - Недоволен обем на обуки за подигање на советодавните капацитети - Слаба меѓуинституционална соработка - Слаба соработка со научно-образовни институции и др. чинители (засегнати страни) - непостои поддршка за располагање со соодветна база на податоци
<p>Можности</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пристап до базите на ЕРЗС, идентификација и регистрација на животните и др. бази од областа на 	<p>Закани</p> <ul style="list-style-type: none"> - Економска криза во државата - Намален, рестриктивен буџет со тенденција на намалување секоја

земјоделството - Воведување на мерката за СУ во ИПАРД програмата - Користење на средства од донатори и меѓународни фондови - Градење партнерства и учество во ЕУ и др. проекти - Натамошен ИКТ развој - Евроинтеграциски процеси - Хармонизација и усогласување на правната рамка на АПРЗ - Членство во мрежата на советодавни услуги на ЈИЕ - Меѓународна соработка	година - Одлив на стручен кадар - Неможност за нови вработувања на неопределено време - Немање пристап до ЕРЗС - Незадоволителна институционална поддршка - Нефункционалноста на системот за напредок во кариерата што доведува до демотивираност на вработените
--	---

3.5. СПЕЦИФИЧНОСТ НА АПРЗ

АПРЗ како орган на државната управа има својство на правно лице во функција на креирање и давање советодавни услуги во земјоделството што резултира со директна и индиректна поддршка и резултат во остварување на утврдените стратешки приоритети на ВРМ за 2018 година:

- Развој на економијата, зголемување на продуктивното вработување и подигнување на животниот стандард на граѓаните;
- Република Македонија - членка на НАТО и Европската Унија;
- Владеење на правото и изградба на независни институции.

АПРЗ се издвојува со своја специфика во реализацијата на активностите од останатите Министерства и Агенции, особено со МЗШВ, во делот на постојаната присутност на советодавците на терен кај ЗС. Советодавците во АПРЗ преку постојани и континуирани средби со земјоделците, покрај размената на информации даваат квалитетни, навремени, стручни совети во секторот земјоделство и помагаат во правилна распределба и аплицирање на средствата од Програмите на Владата на РМ за поддршка во земјоделството. МЗШВ преку своите организациони форми врши анализи, градење политики и инспекторат и ги спроведува контролните механизми во имплементацијата на развојот и поддршката кон ЗС.

Во насока на компатибилност со стратешките цели и приоритети на Владата на РМ и нивно ефикасно реализирање, АПРЗ е устроена како Национална советодавна служба со следните специфики:

1. АПРЗ продуцира рамномерен развој на руралните подрачја со непосредни активности од страна на советодавците и во оние делови од државата каде што комерцијалните советодавни служби немаат интерес за давање на нивните услуги.
2. Активностите на националната советодавна служба и нивните советодавни услуги се карактеризираат со непристрасност и непрофитабилна ориентираност.
3. Јавната советодавна служба - АПРЗ ја балансира севкупната ситуација во сферата на советодавните услуги, на начин на кој комерцијално ориентираните даватели на советодавни услуги не би имале неприкосновеност во нивното делување и формирањето на цените на советодавните услуги.
4. Преку АПРЗ државата добива реални, непристрасни, веродостојни и точни информации од теренот, кои што информации и податоци се нужни за градење

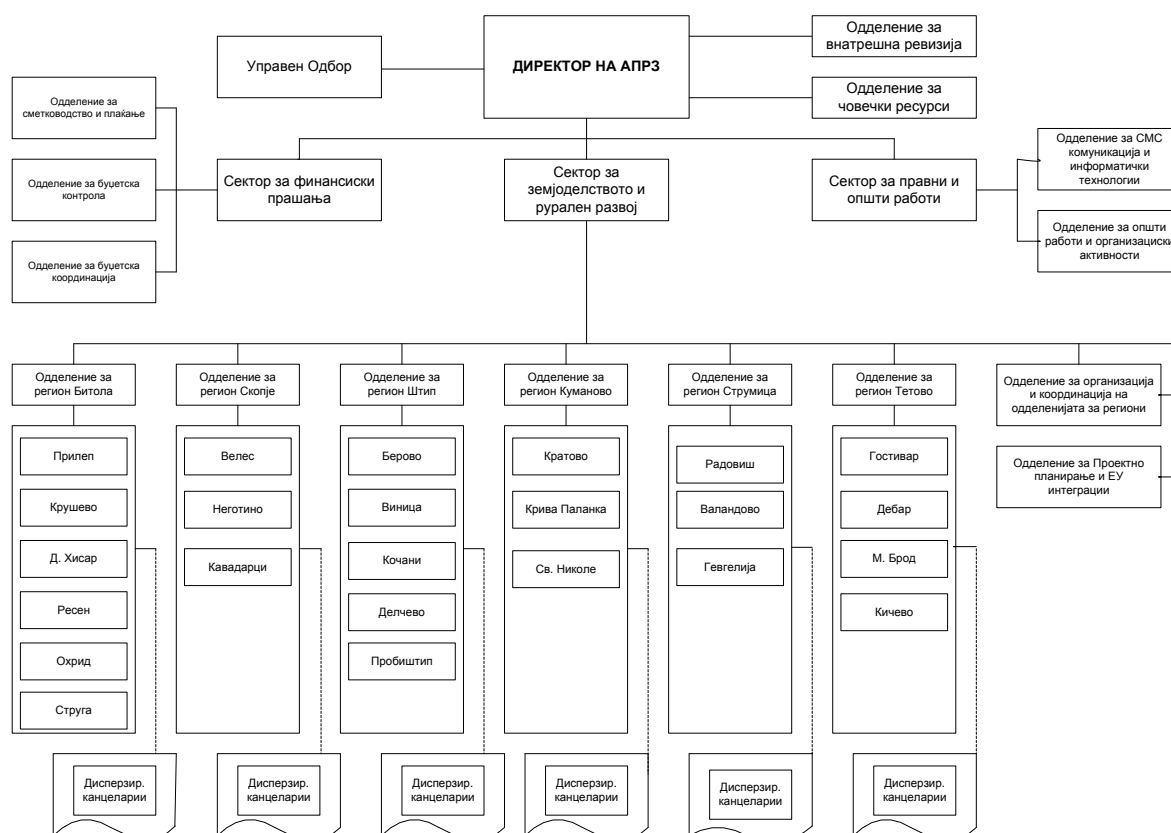
на стратегија во земјоделскиот сектор и негова поддршка во развојот. Овие информации наменски може да ги користат сите државни институции, но и сите правни и физички лица во реализацијата на своите потреби.

5. Глобалната поставеност во земјоделскиот сектор, МЗШВ го става во улога на креатор на севкупните политики во тој сектор, а АПРЗ е имплементатор на таквите политики, особено во советодавната сфера. Непосредниот контакт на советодавецот со земјоделецот кој што се темели на взаемна долгогодишна доверба, е основен атрибут на организационата и функционална поставеност на АПРЗ и претставува нејзина исклучителна засебност и оригиналност.
6. АПРЗ директно помага во процесот на креирање на политики со што овозможува самите политики да бидат што е можно пореални и да ја отсликуваат потребата од теренот. Советникот кој што е во постојан контакт со земјоделците добива изворни информации за состојбите од теренот, а таквите информации чија што релевантност е неспорна, можат да бидат искористени од страна на МЗШВ во креирање на реални политики во земјоделскиот сектор.

3.6. СТРУКТУРА НА АПРЗ

АПРЗ согласно актите за внатрешна организација и систематизација на работни места, ја има следната организациска структура:

Организациона структура на Агенцијата за поттикнување на развојот на земјоделството

Со АПРЗ раководи директор кој го именува и разрешува Владата на Република Македонија.

АПРЗ во својот состав има еден Државен советник за прашања од областа на земјоделството и руралниот развој.

Во рамките на АПРЗ се формирани три сектори, а во рамките на секој сектор се содржани одделенија.

***Сектор за земјоделство и рурален развој**

- Одделение за организација и координација на одделенијата за региони
- Одделение за проектно планирање и ЕУ интеграции
- Одделение за регион Битола
- Одделение за регион Скопје
- Одделение за регион Штип
- Одделение за регион Куманово
- Одделение за регион Струмица
- Одделение за регион Тетово

***Сектор за финансиски прашања**

- Одделение за сметководство и планирање
- Одделение за буџетска контрола
- Одделение за буџетска координација

***Сектор за правни и општи работи**

- Одделение за општи работи и организациони активности
- Одделение за смс комуникација и информатички технологии

*** Самостојни одделенија на АПРЗ**

- Одделение за човечки ресурси
- Одделение за внатрешна ревизија

4. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ

Стратешки приоритети на АПРЗ:

- **Унапредување на квалитетот на советодавната услуга со реализација на терен**

Во функција на наведениот приоритет се развиваат следните цели во согласност со ЕУ барањата:

- подобрани знаења и вештини на советодавците за поледелство, сточарство, градинарство, лозаро-овоштарство и агроекономија (обуки на 100 советодавци);
- трансфер на знаења кај земјоделските производители во насока на остварување на профитабилно, конкурентно и пазарно ориентирано земјоделско производство (40 ЗС по советник);
- подобрани знаења и вештини на советодавците во специфични области, заштита на животната средина, оптимално искористување на природните ресурси, диверзификација на руралните средини, ДЗПЗЖС, зачувување на автохони раси и сорти и сл.

- креирање и испорака на пакети на советодавни услуги од областа на поделството, сточарството, градинарството и лозаро-овоштарството; (6 СП)
- развој на систем за информирање и комуникација со ЗС

- **Поддршка во креирање и спроведување на развојни проекти**

Во функција на наведениот приоритет се развиваат следните цели:

- учество во креирање и спроведување на развојни СУ поддржани од Програмата за финансиска поддршка во руралниот развој (ПФПРР);
- информирани ЗС (директни контакти со 50.000 земјоделски производители по национални програми, ИПАРД и др.);
- давање на поддршка во изработка на деловни планови и технички предлог проекти на секој апликант (услужен секој земјоделец кој се обратил до РЕ на АПРЗ);
- давање на поддршка за реализација на проекти кофинансирани од буџетски и меѓународни средства кон локални самоуправи, проекти за меѓугранична соработка и сл.;
- поддршка при унапредување на заштитата на животната средина во процесот на земјоделското производство.

- **Одржлива база на податоци - Систем за мониторинг на фарма/ФАДН-Мрежа на сметководствени податоци од земјоделски стопанства**

Во функција на наведениот приоритет се развиваат следните цели:

- воспоставена сметководствена евиденција кај ЗС (за ФАДН 600 ЗС);
- подобрување на софтверското решение во функција на корисниците;
- подобрен квалитет на податоци во базата.

- **Зајакнување на институционалните капацитети**

Во функција на наведениот приоритет се развиваат следните цели:

- целосна имплементација на дефинираните системи од Функционално-организационата анализа во насока на зајакнување на капацитетите;
- обезбедување на непречен проток на информации и документација и развој на информатичките системи;
- функционирање на Стратешкото тело и координативните групи;
- практикување на финансискиот систем според видови на активности;
- доследно спроведување на реформскиот процес со силна институционална поддршка, согласно Владините препораки;
- одржување на имплементираниот Систем за квалитет во управувањето ИСО 9001-2008.

Индикаторите се однесуваат за период од една година.

4.1. ПРЕГЛЕД НА ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ ВО 2016 ГОДИНА ПО ПРОГРАМИ

Програма: Давање на стручни советодавни услуги кон ЗП

Советодавните активности кои АПРЗ како јавна советодавна служба во Република Македонија ги реализира во насока на информирање, едукација и обука на земјоделските производители во врска со актуелностите во земјоделството се однесуваат на:

- едукација за примена на современи агротехнички мерки, користење на сертифициран семенски материјал, здружување на земјоделците во земјоделски задруги и други форми на организација, вкрстена сообразност, добра земјоделска пракса, употребата и квалитетот на вештачките ѓубрива и средствата за заштита, подобрување на квалитетот на млекото и сл.;
 - Анализа за истражување на мислењето на корисниците на советодавните услуги и факторите кои влијаат врз искористувањето на ИПАРД, проценка на капацитетите на земјоделците за искористување на ИПАРД.
 - Размена на други информации и актуелности.
- Извршена посета на терен и организирани едукативни средби директно кај ЗС и организирани средби во 44 привремено отворени дисперзирани канцеларии, 11.164 посети со опфат на 56.581 ЗС;
 - Редовно ажурирање на веб страната на АПРЗ, соработка со повеќе локални и национални електронски и печатени медиуми, каде на редовна основа е воспоставена соработка при што беа припремени и реализирани повеќе соопштенија, изјави, интервјуа и сл. за актуелности од областа на земјоделското производство, но и за активностите кои АПРЗ ги спроведува.

Подпрограма: Поддршка која опфаќа реализација на мерки од програмата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој

- Согласно сугестиите и препораките на Владата на РМ и согласно Агендата на АПРЗ за реализација на посети на населени места и одржување на трибини и средби со граѓани во руралните средини, редовно се реализираат информативни и едукативни средби на стручни и актуелни теми, при што воедно се излагаат и тековните проблематики со кои се соочуваат земјоделските производители со цел нивно надминување;
 - Организирање на информативни средби во руралните средини за информирање по објавен јавен повик за користење на финансиски средства од ИПАРД програмата, согледување на можностите и капацитетите на земјоделците за поголема искористеност на средствата од оваа програма;
 - Информирање по објавени јавни повици од Програма за финансиска поддршка во земјоделството и Програма за финансиска поддршка во руралниот развој;
- Активно учество на АПРЗ во поддршката на ЗП при информирање и аплицирање за средства од Програмата за рурален развој на секој заинтересиран земјоделец. Во 2016 г. беа објавени следните мерки од ПФПРР:
 - М 121.5 - Инвестиции во земјоделска опрема и механизација за житни и индустриски култури,

- М 121.3 - Подигнување на нови овошни и лозови насади и набавка на добиток,
- М 112 - Помош на млади земјоделци за започнување на земјоделска дејност,
- М 121.2 - Набавка на пчелни матици и опрема за пчеларство,
- М 121.4 - Набавка на опрема за систем за наводнување - капка по капка за пченка, сончоглед и фуражни култури вклучително и бунари за наводнување,
- М 131 - Економско здружување на земјоделски стопанства за заедничко вршење на земјоделска дејност и финансиска поддршка за основање и функционирање на земјоделските задруги.

Резултати: АПРЗ учествуваше во подготовка на вкупно 4.223 барања според следните мерки:

Мерка	121.5	121.3	112	121.2	121.4	131
Број на подготвени барања	2.262	70	1.420	447	22	2

Подпрограма: Развој која опфаќа реализација на активности кои се дел од Владините цели и истите се поддржани од домашни и странски институции

- Изработени анализи, извештаи и препораки за развој на советодавната услуга како резултат на следење и истражување на состојбите на терен, кај ЗП;
- Реализација на кампања за промоција на земјоделското осигурување во периодот јануари-март 2016 година, условите и трошоците за полисата за осигурување со 60% национално кофинансирање од Програмата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој;
- Реализација на активността „Посета на 1.000 села“ во периодот март-мај 2016 година. АПРЗ во соработка со МЗШВ, АСО и осигурителните компани од РМ кои издаваат осигурителни полиси за земјоделско осигурување, посетија 1.000 населени места. На овие посети се приклучи и ДФЛ со свои преставници за едукација на земјоделците за користење сертифициран семенски и саден материјал пропратен со растителен сертификат. Целите на оваа акција беа информирање на руралното население за новиот вид на земјоделско осигурување, новостите за ИПАРД 2 компонентата за новиот програмски период 2014-2020.
- Реализација на трет циклус на „Отворени денови во земјоделството и руралниот развој“ во периодот јануари-февруари 2016 г. со посета на повеќе од 150 средби во руралните подрачја, како продолжение на претходните 2 циклуси од 2015 година;
- Реализација на проектот: „Поставување на агрометеоролошки станици“. За потребите на правилно информирање на земјоделците и предупредување при опасност од мраз, суша или заболување на растенијата во склоп на АПРЗ се обезбеди поставување на 6 метеоролошки станици. Преку тендерска постапка направен е избор на оператор за доставување на агрометеоролошки станици, а МЗШВ преку Програмата за рурален развој ги обезбеди финансиски средства за набавка на шест агрометеоролошки станици. Во текот на месец јули 2016 г. доставени се 6 мобилни агрометеоролошки станици во работните единици на АПРЗ и тоа: Битола, Кавадарци, Гостивар, Велес, Свети Николе и Струмица;
- Соработка со мрежата за рурален развој на РМ (МРР) за адаптација на земјоделството кон климатските промени. Одржани 5 информативни средби во поголемите сточерски региони за запознавање со причинителот и преносителот на

болеста јазлеста кожа и мерките за заштита од истата. Присутни 22 советодавци по сточарство и одгледувачи на говеда;

- Учество на работилница за „Влијанието на климатските промени врз земјоделството“ во организација на Амбасадата на Р. Германија и Центарот за еколошка демократија „Флорозон“, во Охрид од 29.6.2016 до 1.7.2016;
- Реализација на серија на обуки за воведување на мерката „Советодавни услуги“ во ИПАРД 2, во реализација на NIMS проектот за „Воведување на нови мерки во ИПАРД 2014-2020“ кој се реализира во рамките на МЗШВ. Обучени вкупно 79 вработени од АПРЗ;
- Реализација на Студиска посета во Р. Бугарија на тема „Имплементација на мерките за советодавни услуги во рамките на ИПАРД 2“. Студиската посета се реализираше од страна на проектот - Воведувањена нови ИПАРД мерки (LEADER и Советодавни услуги) кои треба да се спроведат во рамките на ИПАРД 2. Посетата се реализираше од 10-13.07.2016 г., на која учествуваа по двајца преставници од АПРЗ, МЗШВ (Тело за управување со ИПАРД) и АФПЗРР.
- Реализација на промотивна кампања за систем капка по капка и реструктурирање и пренасочување на некои култури во одделни региони, со посета на преку 100 поголеми рурални населени места.

Подпрограма: Изработка на техничко економски советодавни пакети наменети за ЗП

Оваа година немаше ревидирање на ТЕСП, а беа имплементирани постоечките.

Програма: Одржување на систем за Мониторинг на фарма - ФМС /Мрежа на сметководствени податоци за фарма - ФАДН

- Овозможени се четири посети на терен за прибирање на податоци со цел зачувување на континуитетот од 600 фарми;
- Овозможен внес на прибраните податоци во електронска форма;
- Институционална соработка со МЗШВ.

Програма: Управување и режија (Зајакнување на институционалните капацитети)

- Овозможено одржување на постоечки ИС-софтвер;
- Одржани предавања и обуки за советниците поддржани од домашни и странски проекти;
- Обработена целокупната документација во согласност со законските регулативи;
- Склучени 23 договори за обезбедување на тековното функционирањето на АПРЗ;
- Ажурирање на ВЕБ страната на АПРЗ;
- Овозможен медиумски настап за промоција.

Напомена: Обемот и квалитетот на активностите зависат од објективно субјективните состојби во АПРЗ, како и од расположивите финансиски средства.

4.2. ПРЕГЛЕД НА ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ ВО 2017 ГОДИНА ПО ПРОГРАМИ

Програма: Давање на стручни советодавни услуги кон ЗП

Советодавните активности кои АПРЗ како јавна советодавна служба во Република Македонија ги реализира во насока на информирање, едукација и обука на земјоделските производители во врска со актуелностите во земјоделството се однесуваат на:

- едукација за примена на современи агротехнички мерки, користење на сертифициран семенски материјал, здружување на земјоделците во земјоделски задруги и други форми на организација, вкрстена сообразност, добра земјоделска пракса, употребата и квалитетот на вештачките ѓубрива и средствата за заштита, подобрување на квалитетот на млекото и сл.;
 - Размена на други информации и актуелности.
- Извршена посета на терен и организирани едукативни средби директно кај ЗС и организирани средби во 44 привремено отворени дисперзирани канцеларии, посети со опфат на околу 50.000 ЗС (од обработените податоци за период од првите 6 месеци за 2017 година); Теми од областа на сточарство, поледелство, градинарство, заштита, прихрана и сл.

Подпрограма: Поддршка која опфаќа реализација на мерки од програмата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој

- Согласно сугестиите и препораките на Владата на РМ и согласно Агендата на АПРЗ за реализација на посети на населени места и одржување на трибини и средби со граѓани во руралните средини, редовно се реализираат информативни и едукативни средби на стручни и актуелни теми, при што воедно се излагаат и тековните проблематики со кои се соочуваат земјоделските производители со цел нивно надминување;
 - Организирање на информативни средби во руралните средини за информирање по објавен јавен повик за користење на финансиски средства од ИПАРД програмата, согледување на можностите и капацитетите на земјоделците за поголема искористеност на средствата од оваа програма;
 - Информирање по објавени јавни повици од Програма за финансиска поддршка во земјоделството и Програма за финансиска поддршка во руралниот развој;
- Активно учество на АПРЗ во поддршката на ЗП при информирање и аплицирање за средства од Програмата за рурален развој на секој заинтересиран земјоделец.

Програма: Одржување на систем за Мониторинг на фарма - ФМС /Мрежа на сметководствени податоци за фарма - ФАДН

- Овозможени се четири посети на терен за прибирање на податоци со цел зачувување на континуитетот од 700 фарми;
- Овозможен внес на податоците во нивна електронска обработка;
- Институционална соработка со МЗШВ.

Програма: Управување и режија (Зајакнување на институционалните капацитети)

- Обработена целокупната документација во согласност со законските регулативи;
- Склучени 23 договори за обезбедување на тековното функционирањето на АПРЗ.
- Ажурирање на ВЕБ страната на АПРЗ,
- Користење на медиумско промовирање на АПРЗ

5. ФАЗИ НА КРЕИРАЊЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Услов за креирање на програмите и програмските активности се постоечките критериуми: законска рамка, расположиви капацитети, владините приоритети, усогласеноста со програмските активности на МЗШВ, но и потребите на крајните корисници - земјоделските производители.

5.1. КОНКРЕТИЗИРАЊЕ НА ЗАДАЧИТЕ И ОБВРСКИТЕ НА АПРЗ

- Поддршка во развојот на земјоделското производство според специфичностите на регионално ниво;
- Следење и оценка на квалитетот и квантитетот на спроведени советодавни услуги кај ЗС;
- Развој на систем за информирање и комуникација со корисниците со креирање на квалитетна база на податоци од ЗС како услов за подобрување на микро и макро согледувањата во аграрот;
- Континуитет на воспоставено сметководство на фарма и имплементација на Европскиот FADN (Farm Accountancy Data Network);
- Создавање услови за флексибилна и пазарно ориентирана рурална економија преку развојот на земјоделското производство;
- Пазарно земјоделско производство според стандардите на ЕУ;
- Воведување на вкрстена сообразност кај земјоделските производители како задолжителни постапки за обезбедување на заштита на животната средина, човековото здравје, здравјето на животните и растенијата и благосостојба на животните;
- Намалување на влијанието од климатските промени во земјоделството;
- Спроведување на владини мерки и проекти од поширок интерес за државата;
- Зајакнување на АПРЗ како линк помеѓу науката, Владата и ЗС, како и зајакнување на соработката помеѓу земјоделските производители со преработувачите, потрошувачите и другите учесници во ланецот на земјоделскиот сектор;
- Информираност и поддршка во аплицирање на ЗС на претпристапните фондови на ЕУ;
- Овозможување на достапност до корисни информации за ЗС во пазарно ориентираните подрачја и руралните средини.

5.2.ПРОГРАМИ

Програмите се во согласност со стратешките приоритети и цели на АПРЗ. Воедно при изборот на програмите покрај расположивите ресурси се раководеме од потребата да обезбедиме целите на програмите на АПРЗ да бидат конзистентни со приоритетите и целите утврдени од Владата на Република Македонија за 2018 година. Образложението го потенцира дефинирањето, изборот и операционализацијата на програмите.

Програма 1: Совети

Врз основа на изработени SWOT анализи, програмата е во функција на поддршка во креирање на современи совети кои при практична примена резултираат со:

- квалитетно и профитабилно земјоделско производство;
- зголемување на економскиот раст и конкурентноста на трајна основа, повисока стапка на вработеност, повисок стандард и квалитет на живеење;
- интеграција во ЕУ;
- развој на земјоделството и поддршка на руралниот развој;
- зачувување на животната средина;
- подобрување на квалитетот на образованието и знаењата на земјоделците.

Реализацијата на програмата опфаќа:

Имплементација на советодавни услуги со реализација на следните потпрограми и програмски проекти:

- Потпрограма 1: подобрени знаења и вештини на земјоделците за поледелство, сточарство, градинарство, лозаро-овоштарство и агроекономија и подобрен трансфер на знаењата кон земјоделските производители
- Потпрограма 2: воведување и спроведување на врстената сообразност во земјоделските активности кај ЗС во руралните средини, сообразност со националните и европските стандарди во растителното и сточарското производство
- Потпрограма 3: примена на мерки за адаптација на земјоделството кон климатските промени
- Потпрограма 4: имплементација на систем за информирање и комуникација со ЗС
- Потпрограма 5: имплементација на систем за информирање на земјоделците од податоци на 6 агрометеоролошки станици со кориснички пристап и методологија за конкретизација на квалитетни советодавни услуги
- Потпрограма 6: поддршка во реализација на ЕУ и владините програми (ИПАРД, Програма за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој, и сл.)

Истото резултира со следните активности:

- Перманентно присуство на советодавците на терен;
- Постојана размена на информации помеѓу советникот и ЗС;
- Изработка на соодветни анализи, кои се користат за дефинирање конкретни препораки за одделни области на земјоделското производство;

- Едукација на фармери преку обуки, работилници, предавања, практично показни активности и сл. кои се изведуваат индивидуално или во групи;
- Имплементација на нови технологии и методи во земјоделското производство;
- Имплементација и следење на демонстративни опити;
- Организирање на средби и саеми за презентација на земјоделските производи за подобрување на нивниот пласман;
- Систем за евидентирање на контакти и дадени совети;
- Едукативна и информативна кампања за искористување на предпристапните фондови на ЕУ - ИПАРД;
- Спроведување на Владини мерки од Програмата за финансиска поддршка во земјоделството, Програмата за рурален развој, Програмата за органско земјоделско производство и др.;
- Дисеменација на податоци од и до ЗС;
- Ефикасно користење на податоците во системот за потребите на советодавните услуги од страна на вработените во АПРЗ;
- Следење и детерминација на проблеми на терен, кај земјоделските производители;
- Изработка на анализи со препораки за конкретни фарми и здружување на ЗП;
- Изработка на СП за конкретни проблеми за познати корисници во одделните области: сточарство, поледелство, лозаро-овоштарство, градинарство, агроэкономија, информации и маркетинг;
- Функционирање на специјализирани работни групи;
- Меѓуинституционална соработка;
- Поддршка во креирање и спроведување на развојни проекти со изработка на технички предлог проекти и бизнис планови;
- Надградба на советодавните капацитети;
- Соработка со научно-наставни институции;
- Обуки и практично-показни активности на терен кај земјоделци;
- Поддршка на фарми за отпочнување на бизнис со нетрадиционално и органско производство;
- Зголемен број на фарми корисници на проекти на средства од домашни и меѓународни фондови.

Аутпут индикатори:

- Број на фарми - бројност 4.000
- СП - бројност 6
- Извршени анализи - бројност 60
- Меморандуми за одржлива соработка - бројност 5
- Договори за поддршка и надградба на советодавните услуги - бројност 15
- Технички предлог проекти и бизнис планови - бројност 1.000

Програма 2: Систем за мониторинг на фарма/ФАДН

Програмата е во функција на реализација на системот за прибирање на сметководствени податоци од ЗС (Сл.весник 110/07, 53/11) која е усогласена со активностите на МЗШВ за воспоставување квалитетен и одржлив систем од сметководствени податоци за фарма вклучувајќи ги и регулативите на европскиот ФАДН.

Функционирањето на ФМС/ФАДН во АПРЗ овозможува:

- реализација на активности за прибирање на сметководствени податоци од ЗС;

Реализацијата на програмата резултира со:

- Континуитет и одржливост на прибирање, внес и обработка на податоци од фармите со изработка на соодветни извештаи;

Аутпут индикатори:

-Број на фарми за кои се изготвени извештаи во рамки на ФАДН - бројност 700

Програма 3: Зајакнување на институционалните капацитети (Администрација)

Програмата е во функција на поддршка и логистика во остварување на приоритетите и целите на Агенцијата, со институционално зајакнување во областите земјоделство, економија, евроинтеграциските процеси и креирање на советодавен капацитет адекватен на потребите за современи совети кои при практична примена резултираат со квалитетно и профитабилно земјоделско производство:

- Унапредување на квалитетот на јавните услуги;
 - Транспарентност во работењето;
 - Развој на информатичките системи и технологии;
- Потпрограма: Развој на човечки ресурси
 - Потпрограма: Внатрешна ревизија
 - Потпрограма: Формално - правна консолидација и имплементација

Реализацијата на програмата треба да резултира со:

- Проток и обработка на информации и документација;
- Одржливи информациски системи;
- Функционална база на податоци за ЗС;
- Електронска комуникација помеѓу работните единици;
- Овозможување функционирање на Законот за финансиско управување и контрола;
- Овозможување функционирање на Стратегијата за ризик;
- Ажурирана WEB страна;
- Контролни системи за квалитет и квантитет на активностите;
- Одржување на системот за квалитет во управувањето ИСО 9001:2008
- Функционални координативни работни групи по специјалности;
- Функционално Стратешко тело;
- Присуство на советодавците на терен;
- Систем за мониторинг и евалуација на дадена СУ;
- Информациски систем за информирање и комуникација со ЗС
- Систем за човечки ресурси;
- Дисперзирани канцеларии;
- Системи за следење, оценување и мотивираност на вработените;
- Контакти со јавноста и медиумите;
- Примена на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер;
- Оптимално користење на расположивите ресурси – опрема, објекти и оптимизација на режиски трошоци;

Аутпут индикатори:

- Договори со други чинители за редовно функционирање на АПРЗ - бројност 23
- Дефинирани и ревидирани интерни акти - бројност 3
- Ревитализација на систем за квалитет во управувањето ИСО 9001:2008 и надградба со ИСО 9001:2015 согласно 2019 година.

5.3.Планови за спроведување по програми - Оперативни планови

5.3.1. Оперативен план - Програма 1: Совети

2. ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ

2.1. А: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата Совети е основа за поттикнување и поддршка во подобрување на квалитетот, квантитетот и профитабилноста на земјоделското производство со оптимално искористување на ресурсите, поддршка во спроведување на владините програми на терен и поддршка во примена на ЕУ стандардите во пазарно ориентираните и во руралните средини со поддршка при аплицирање во користење на предпристапни фондови и владини програми
Програмата е во функција на остварување на следниот **стратешки приоритет на Владата на РМ содржан во Одлуката за утврдување на стратешки приоритети за 2018 година:**

- Развој на економијата, зголемување на продуктивното вработување и подигнување на животниот стандард на граѓаните
- Република Македонија - членка на НАТО и Европската унија

Програмата воедно е во функција на поддршка и на следните приоритетни цели цели на Владата:

- Зголемување на земјоделските површини и на приносот и квалитетот на земјоделските производи
- Зголемување и поддршка на развојот на индустриско-преработувачките капацитети кои ќе бидат извозно ориентирани и ќе создаваат производи со повисока додадена вредност, поддршка на индустриските капацитети кои ќе овозможат супституција на увозот

2. НПАА (точно идентификувајте го приоритетот на ЕП, Поглавјето, секторот и темата од НПАА) Активноста поддржана во НПАА:

3. Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа:

- подобрени знаења на советодавците за: поледелство; сточарство; градинарство; лозаро-овоштарство, агроекономија;
- креирање и испорака на пакети на советодавни услуги од областа на: поледелството; сточарството; градинарството; лозаро-овоштарството, агроекономија;
- подобрени знаења на земјоделците во примена на земјоделското производство.

Назив на Програмата:
Совети

Цел на Програмата:

Организирање и обезбедување на советодавни услуги за ЗС во пазарно ориентираните и руралните средини од аспект на

	оптимално искористување на расположивите ресурси преку одржлив земјоделски развој и поддршка при аплицирање во користење на предпристапни фондови и владини програми
Показатели за успех на Програмата:	
<ul style="list-style-type: none"> – воспоставена редовна соработка со 4.000 земјоделци, – изработени 60 анализи со идентификувани проблеми на фарма, – изработени и ревидирани 10 советодавни пакети, – дадена поддршка во информирање и аплицирање на околу 50.000 земјоделци, во координација со МЗШВ 	
Програмата е: (забележете го видот на Програмата) ☐ хоризонтална ☒ вертикална	
Очекувани резултати (компоненти) од Програмата: Обезбедени навремени советодавни услуги по специјалности, изработени и имплементирани советодавни пакети според потребите на ЗС во согласност со пазарните услови и стандардите за квалитет и безбедност на храна	
Резултат 1: - подобрени знаења и вештини на земјоделците за поледелство, сточарство, градинарство, лозаро-овоштарство и агроекономија и подобрен трансфер на знаењата кон земјоделските производители;	Показател за успешност: подобрени знаења и вештини на земјоделците по специјалности, вклучително и во специфични области, заштита на животната средина, оптимално искористување на природните ресурси, диверзификација на руралните средини, воведување на нови технологии, сорти и сл. (одржани 100 обуки, 6 СИ, 10 демонстративни опити)
Резултат 2: - воведување и спроведување на врстената сообразност во земјоделските активности кај ЗС во руралните средини, сообразност со националните и европските стандарди во растителното и сточарското производство;	Показател за успешност: Број на фарми со примена на технологии и агротехнички мерки препорачани од страна на советодавците на АПРЗ, според листата на посебни минимални услови за добра земјоделска пракса и заштита на животната средина. (30 групни средби, директна соработка, помош и поддршка на повеќе од 4000 ЗС врз база на редовни контакти и средби)
Резултат 3: - примена на мерки за адаптација на земјоделството кон климатските промени;	Показател за успешност: Испорачани пакети од советодавни услуги од областа на поледелството, сточарството, градинарството и лозаро-овоштарството кои се однесуваат за намалување на негативното влијание од климатските промени во земјоделството; (одржани 30 обуки, 10 СИ)
Резултат 4: - имплементација на систем за информирање и комуникација со ЗС	Показател за успешност: Имплементиран систем за информирање и комуникација помеѓу советодавците и фармерите со воспоставена евиденција на видови услуги и проток на информации. (40 земјоделци по советник)

Резултат 5: - имплементација на систем за информирање на земјоделците од податоци на 6 агрометеоролошки станици со кориснички пристап и методологија за конкретизација на квалитетни советодави услуги	Показател за успешност: навремена информираност при опасност од мраз, суша или заболување на растенијата, директна поддршка со препораки за правилно користење на средствата за заштита на растенијата, автоматски преку смс пораки и други канали на информирање, со опфат на 6.000 ЗС.
Резултат 6: - поддршка во реализација на ЕУ и владините програми (ИПАРД, Програма за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој, и сл.).	Показател за успешност: навремена информираност, директна поддршка на баратели со опфат на 4.000 ЗС.

Б: План за спроведување на Програмата Совети

План за спроведување на резултат 1

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД (во илјади ден)
1. Изработка на програма и нејзина реализација од областа на поледелското производство	Раководител на сектор за земјоделство и рурален развој, Регионално ниво на одговорност: Раководител на одделение за регион	Советодавци, Раководители на сектори, проекти, факултети, МЗШВ	12/2017	12/2018	Постоечки кадар,	100.000
2. Изработка на програма и нејзина реализација од областа на сточарското производство	Раководител на сектор за земјоделство и рурален развој, Регионално ниво на одговорност: Раководител на одделение за регион	Советодавци, Раководители на сектори, проекти, факултети, МЗШВ	12/2017	12/2018	Постоечки кадар	100.000
3. Изработка на програма и нејзина реализација од областа на лозаро-овоштарското производство	Раководител на сектор за земјоделство и	Советодавци, Раководители на сектори,	12/2017	12/2018	Постоечки кадар,	100.000

	рурален развој, Регионално ниво на одговорност: Раководител на одделение за регион	проекти, факултети, МЗШВ				
4. Изработка на програма и нејзина реализација од областа на градинарското и цвеќарското производство	Раководител на сектор за земјоделство и рурален развој, Регионално ниво на одговорност: Раководител на одделение за регион	Советодавци, Раководители на сектори, проекти, факултети, МЗШВ	12/2017	12/2018	Постоечки кадар,	100.000
Вкупно активности во тековната година: 2018 – 4						
Вкупно активности во следната година: 2019 – 4						
Вкупно активности во година 2: 2020 -4						
Вкупно за резултат 1:				12/2016	12/2017	400.000

План за спроведување на резултат 2

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД
1.Изработка на програма и нејзина реализација за спроведување на вкрстената сообразност во растителното и сточарското производство	Раководител на сектор за земјоделство и рурален развој, Советодавци, раководители на одделение за регион	Советодавци, Раководители на сектори, проекти, факултети, МЗШВ	12/2017	12/2018	Постоечки кадар,	200.000
Вкупно активности во тековната година: 2018 – 1						
Вкупно активности во следната година: 2019 – 1						
Вкупно активности во година 2: 2020 – 1						
Вкупно за резултат 2:				12/2017	12/2018	200.000

План за спроведување на резултат 3

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД
1. Изработка на програма за примена на мерки за адаптација на земјоделството кон климатските промени	Координатор Советодавци	Координатори, Раководители на сектори, проекти, факултети,	12/2017	12/2018	Постоечки кадар,	10.000
2. Ревидирање на постоечките СП	Координатор Советодавци	Координатори, Раководители на сектори, проекти, факултети,	12/2017	12/2018	Постоечки кадар	10.000
3. Креирање на нови СП	Координатор Советодавци	Раководители на сектори, проекти, локална самоуправа	12/2017	12/2018	Постоечки кадар	50.000
4. Имплементирање на СП	Координатор Советодавци	Координатори, Раководители на сектори, проекти, факултети	12/2017	12/2018	Постоечки кадар	100.000
Вкупно активности во тековната година: 2018 – 4						
Вкупно активности во следната година: 2019 – 4						
Вкупно активности во година 2: 2020 -4						
Вкупно за резултат 3:			12/2017	12/2018		170.000

План за спроведување на резултат 4

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД
1. Процедури за имплементација на систем за информирање и комуникација со ЗС	Раководство на сектор за земјоделство и рурален развој	Координатори, Раководители на сектори, проекти	12/2017	12/2018	Постоечки кадар,	30.000
2. Имплементација на системот за за информирање и комуникација со ЗС,	Раководство на сектор за земјоделство и	Координатори, Раководители на сектори,	12/2017	12/2018	Постоечки кадар	100.000

СМС информирање, виртуелен центар за СУ	рурален развој Координатори Советодавци	проекти				
3. Ажурирање на системот за информирање и комуникација со ЗС	Раководство на сектор за земјоделство и рурален развој	Координатори, Раководители на сектори, проекти	12/2017	12/2018	Постоечки кадар	100.000
Вкупно активности во тековната година: 2018– 3						
Вкупно активности во следната година: 2019 – 3						
Вкупно активности во година 2: 2020 -3						
Вкупно за резултат 4:			12/2017	12/2018		230.000

План за спроведување на резултат 5

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД
1. Изработка на програма за имплементација на систем за информирање на земјоделците од податоци на 6 агрометеоролошки станици со кориснички пристап и методологија за конкретизација на квалитетни советодави услуги	Сектор за земјоделство и рурален развој Координатори Советодавци	Координатори, Раководители на сектори, проекти	12/2017	12/2018	Постоечки кадар,	50.000
2. Обуки за користење на системот за информирање на земјоделците од податоци на 6 агрометеоролошки станици	Сектор за земјоделство и рурален развој Координатори Советодавци	Координатори, Раководители на сектори, проекти	12/2017	12/2018	Постоечки кадар	30.000
3. Ажурирање и одржување на системот за информирање на земјоделците од податоци на 6 агрометеоролошки станици (лиценци, софтвер и сл.)	Сектор за земјоделство и рурален развој Координатори Советодавци	Раководители на сектори, проекти	12/2017	12/2018	Постоечки кадар	150.000
4. Анализи од податоци, подготовка на препораки и информации, јавна публикација на податоци, анализи, материјали	Сектор за земјоделство и рурален развој Координатори Советодавци	Координатори, Раководители на сектори, проекти, ревизија Одделение за	12/2017	12/2018	Постоечки кадар	120.000

		човечки ресурси				
Вкупно активности во тековната година: 2018 – 4						
Вкупно активности во следната година: 2019 – 4						
Вкупно активности во година 2: 2020-4						
Вкупно за резултат 5:			12/2017	12/2018		350.000

План за спроведување на резултат 6

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД
1. Изработка на програма за поддршка во реализација на владините програми (ИПАРД, Програма за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој, и сл.).	Сектор за земјоделство и рурален развој Координатори Советодавци	Координатори, Раководители на сектори, проекти, МЗШВ, Телото за управување до ИПАРД, АФПЗРР	12/2017	12/2018	Постоечки кадар,	20.000
2. Имплементација на активности од програмата за поддршка во реализација на владините програми	Сектор за земјоделство и рурален развој Координатори Советодавци	Координатори, Раководители на сектори, проекти, МЗШВ, Телото за управување до ИПАРД, АФПЗРР	12/2017	12/2018	Постоечки кадар	100.000
3. Мониторинг на активности од програмата за поддршка во реализација на владините програми	Сектор за земјоделство и рурален развој Координатори Советодавци	Координатори, Раководители на сектори, проекти, МЗШВ, Телото за управување до ИПАРД, АФПЗРР	12/2017	12/2018	Постоечки кадар	50.000
4. Анализа и извештаи од активности од програмата за поддршка во реализација на владините програми	Сектор за земјоделство и рурален развој Координатори Советодавци	Координатори, Раководители на сектори, проекти, МЗШВ, Телото за	12/2017	12/2018	Постоечки кадар	30.000

		управување до ИПАРД, АФПЗРР				
Вкупно активности во тековната година: 2018 – 4						
Вкупно активности во следната година: 2019 – 4						
Вкупно активности во година 2: 2020-4						
Вкупно за резултат б:			12/2017	12/2018		200.000
Вкупно						
ВКУПНО ЗА ПРОГРАМА 1: СОВЕТИ						1.550.000

3. Влијанија врз човечките ресурси

ПРОГРАМА	Резиме на потреба од нови вработувања	Резиме на потреба од прераспределба на вработените	Резиме на потреба од обуки
Совети	Вработување на нови 40 постојани вработени – даватели на советодавни услуги по одредени области,		Во согласност со програмата на АПРЗ и МЗШВ, поддржана од меѓународни проекти

5.3.2. Оперативен план - Програма 2: Систем за мониторинг на фарма/Мрежа на сметководствени податоци од земјоделски стопанства - ФАДН

2. ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ

2.1. А: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата Мрежа на сметководствени податоци од земјоделски стопанства - ФАДН е основа за имплементација на ЕУ регулативата за Европски ФАДН со цел економска анализа на ЗС и проценка на состојбата во змејоделството и пазарите со земјоделски производи, како и идентификација на годишен доход на ЗС.

Програмата е во функција на остварување на следниот **стратешки приоритет на Владата на РМ содржан во Одлуката за утврдување на стратешки приоритети за 2018 година:**

- Република Македонија - членка на НАТО и Европската унија

Програмата воедно е во функција на поддршка на следните приоритетни цели на Владата:

- Зајакнување на процесот на планирање, подготвување и следење на реализацијата на Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА) како основен стратешки програмски документ во процесот на усогласување на националното законодавство со законодавството на Европската унија

- Континуирано јакнење на координативниот систем за процесот на евроинтеграции и јакнење на професионалните административни капацитети, како и зајакнување на механизмите за следење на примената на законодавната процедура во процесот на усогласување на националното законодавство со правото на Европската унија

2. НПАА (точно идентификувајте го приоритетот на ЕП, Поглавјето, секторот и темата од НПАА) Активноста поддржана во НПАА: Имплементација на ФАДН во Р. Македонија

3. Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа:

- реализација на активности за прибирање на сметководствени податоци од ЗС - ФАДН;
- интеграција во ЕУ;
- идентификација на годишен доход на земјоделско стопанство;
- јакнење на капацитетот на јавната советодавна служба - АПРЗ.

Назив на Програмата: Систем за мониторинг на фарма / ФАДН	Цел на Програмата: Одржување континуитет на базата на податоци од репрезентативни фарми во Р. Македонија и нивна дисеминација
Показатели за успех на Програмата: Расположива база на податоци од 600 фарми со нивоа на пристап според корисници	

Програмата е: (забележете го видот на Програмата)	☒ хоризонтална	☐ вертикална
Очекувани резултати (компоненти) од Програмата : Прибирање, внес и обработка на податоци од 700 фарми		
Резултат 1: Систем за мониторинг на фарма/ФАДН	Показател за успешност: Воспоставена евиденција кај 700 ЗС	
Резултат 2: Дисеминација на податоци	Показател за успешност: Изработени 60 промотивни материјали	
Б: План за спроведување на Програмата Систем за мониторинг на фарма		

План за спроведување за резултат 1

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД
1. Донесена годишна програма на активности	Координатор на групата за агроекономија и	Менаџмент на АПРЗ МЗШВ,	12/2017	01/2018	Постоечки кадар	100.000

	регионални координатори	факултети				
2. Реализација на програмата	Советодавци, регионални раководители	Работна група за агроекономија	1/2017	12/2018	Постоечки кадар	300.000
3. Евалуација на реализацијата на програмата и воспоставената евиденција на фарма	Раководител на сектор за земјоделство и рурален развој, национални координатори	Работна група за агроекономија	1/2017	12/2018	Постоечки кадар	100.000
Вкупно активности во тековната година: 2018– 3						
Вкупно активности во следната година: 2019– 3						
Вкупно активности во година 2: 2020 – 3						
Вкупно за резултат 1:			1/2018	12/2018		500.000

План за спроведување за резултат 2

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД
1. Десиминација на податоци според потребите на корисниците	Раководител на сектор за земјоделство и рурален развој, Координатор на групата за агроекономија и регионални координатори	Менаџмент на АПРЗ МЗШВ	01/2017	12/2018	Постоечки кадар	250.000
Вкупно активности во тековната година: 2018– 1						
Вкупно активности во следната година: 2019 – 1						
Вкупно активности во година 2: 2020– 1						
Вкупно за резултат 2:						250.000
ВКУПНО ЗА ПРОГРАМА 2: Систем за мониторинг на фарма						750.000

3. Влијанија врз човечките ресурси

ПРОГРАМА	Резиме на потреба од нови вработувања	Резиме на потреба од прераспределба на вработените	Резиме на потреба од обуки
ФМС/ФАДН			

5.3.3. Оперативен план - Програма 3: Зајакнување на институционалните капацитети (Администрација)

2. ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ

2.1. А: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата Зајакнување на институционалните капацитети претставува основа за поддршка во развојот на целокупното работење на АПРЗ и поддршка во остварување на поставените цели

Програмата е во функција на остварување на следниот **стратешки приоритети на Владата на РМ содржан во Одлуката за утврдување на стратешки приоритети за 2018 година:**

- **Развој на економијата, зголемување на продуктивното вработување и подигнување на животниот стандард на граѓаните**
- **Република Македонија - членка на НАТО и Европската унија**

Програмата воедно е во функција на поддршка на следните приоритетни цели на Владата:

- Зголемување на земјоделските површини и на приносот и квалитетот на земјоделските производи
- Зголемување и поддршка на развојот на индустриско-преработувачките капацитети кои ќе бидат извозно ориентирани и ќе создаваат производи со повисока додадена вредност, поддршка на индустриските капацитети кои ќе овозможат супституција на увозот
- Создавање стручна, ефикасна, отчетна и транспарентна јавна администрација

2. НПАА (точно идентификувајте го приоритетот на ЕП, Поглавјето, секторот и темата од НПАА) Активноста поддржана во НПАА: Ефикасност на советодавната служба во функција на ЗС

3. Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа:

- Континуирано подобрување на организацијата и работењето на АПРЗ,
- Обезбедување на услови за давање на квалитетни советодавни услуги кај ЗС според потребите на пазарот и владините приоритети
- Обезбедување на услови и логистика во спроведување и функционирање на програмите за работа на АПРЗ

Назив на Програмата: Зајакнување на институционалните капацитети (Администрација)	Цел на Програмата: Подобрено управување, развој, следење и евалуација на човековите ресурси и менаџментот на сите нивоа на управување и примена на аутпут индикатори
Показатели за успех на Програмата: Дефинирање и примена на интерни акти како поддршка во реализација на програмата, склучени 20 видови договори со даватели на услуги за редовно функционирање на АПРЗ, овозможена надградба на советодавниот капацитет, усогласување и хармонизација на правните акти	

Програмата е: (забележете го видот на Програмата)	☐ хоризонтална	☒ вертикална
--	---------------------------------------	--

Очекувани резултати (компоненти) од Програмата: Ефикасност во управувањето и работењето на АПРЗ, воспоставени контролни индикатори, склучени 20 договори за поддршка на активностите во АПРЗ, овозможена надградба на советодавниот капацитет, усогласена легислатива	
Резултат 1: Дефинирање и изработка на програма	Показател за успешност: Изработена програма со склучени 20 видови на договори со даватели на услуги на АПРЗ
Резултат 2: Реализација на програмата, транспарентност и нејзино промовирање	Показател за успешност: Логистика и континуитет на активностите на АПРЗ, применети законски регулативи, ревидирани 5 внатрешни акти
Резултат 3: Мониторинг и евалуација со логистика во реализација на програмите	Показател за успешност: Ефективно функционирање на програмите и системите
Б: План за спроведување на Програмата	

План за спроведување на резултат 1

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД
1. Дефинирање и изработка на програма	Раководители на сектори, Раководител на одделение.	МЗШВ, МФ, УО	12/2017	01/2018	Постоечки кадар	894.000
Вкупно активности во тековната година: 2018 – 1						
Вкупно активности во следната година: 2019 – 1						
Вкупно активности во година 2: 2020– 1						
Вкупно за резултат 1:			12/2017	01/2018		894.000

План за спроведување на резултат 2

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД
1. Реализација на програмата	Директор, Раководители на сектори, Раководители на РО	УО	12/2017	01/2018	Постоечки кадар	2.790.000
2. Транспарентност и промовирање	Координатори Советодавци	Национален координатор за медиуми	12/2017	01/2018	Постоечки кадар	420.000
Вкупно активности во тековната година: 2018 – 1						
Вкупно активности во следната година: 2019 – 1						
Вкупно активности во година 2: 2020 – 1						
Вкупно за резултат 2:			12/2017	01/2018		3.210.000

План за спроведување на резултат 3

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД (во илјади ден)
1. Мониторинг и евалуација	Раководители на сектори, Раководител на одделение, Стратешко тело	УО, Одделение за човечки ресурси, Одделение за внатрешна ревизија	12/2017	01/2018	Постоечки кадар	3.666.000
2. Логистика во реализација	Директор	Раководители на сектори, Раководител на одделение.	01/2017	12/2018	Постоечки кадар	48.776.000
Вкупно активности во тековната година: 2018 – 2						
Вкупно активности во следната година: 2019 – 2						
Вкупно активности во година 2: 2020 – 2						
Вкупно за резултат 3:			12/2017	12/2018		52.442.000
ВКУПНО ЗА ПРОГРАМА 3: Зајакнување на институционалните капацитети (Администрација)						56.546.000

3. Влијанија врз човечките ресурси

ПРОГРАМА	Резиме на потреба од нови вработувања	Резиме на потреба од прераспределба на вработените	Резиме на потреба од обуки
Зајакнување на институционалните капацитети	Нови вработувања и пополнување на испразнети работни места – според систематизација со акцент на правник, внатрешен ревизор, економисти, благајник и др.		Во согласност со програмата на АПРЗ

4. Принципи на правична застапеност

2018 очекувано влијание	2019 очекувано влијание	2020 очекувано влијание
При вработувањето ќе се има во предвид потребата од спроведување на уставното начело за соодветна застапеност на заедниците кои не се мнозинство во Р. Македонија	При вработувањето ќе се има во предвид потребата од спроведување на уставното начело за соодветна застапеност на заедниците кои не се мнозинство во Р. Македонија	При вработувањето ќе се има во предвид потребата од спроведување на уставното начело за соодветна застапеност на заедниците кои не се мнозинство во Р. Македонија

5. Развивање на заедничките функции

2018 планирани мерки	2019 планирани мерки	2020 планирани мерки
Развивање политики		
Функционирање на Стратешко тело за креирање на заеднички политики во рамките на АПРЗ. Анализата и креирањето на политиките се развива согласно Деловникот за работа на телото.	Функционирање на Стратешко тело за креирање на заеднички политики во рамките на АПРЗ. Анализата и креирањето на политиките се развива согласно Деловникот за работа на телото.	Функционирање на Стратешко тело за креирање на заеднички политики во рамките на АПРЗ. Анализата и креирањето на политиките се развива согласно Деловникот за работа на телото.

Стратешко планирање/ подготвување на Буџетот

Нацрт стратешкиот план на АПРЗ го подготвува одговорно лице - координатор врз основа на предходна заедничка координација со тимот за спроведување на процес на стратешко планирање, назначени со одлука на директорот, во кој тим како членови учествуваат раководители на 6 регионални одделенија и обучени лица за стратешко планирање, со цел инкорпорирање на спецификите и потребите на земјоделството по региони. Во	Нацрт стратешкиот план на АПРЗ го подготвува одговорно лице - координатор врз основа на предходна заедничка координација со тимот за спроведување на процес на стратешко планирање, назначени со одлука на директорот, во кој тим како членови учествуваат раководители на 6 регионални одделенија и обучени лица за стратешко планирање, со цел инкорпорирање на спецификите и потребите на земјоделството по	Нацрт стратешкиот план на АПРЗ го подготвува одговорно лице - координатор врз основа на предходна заедничка координација со тимот за спроведување на процес на стратешко планирање, назначени со одлука на директорот, во кој тим како членови учествуваат раководители на 6 регионални одделенија и обучени лица за стратешко планирање, со цел инкорпорирање на спецификите и потребите на земјоделството по
--	--	--

изготвувањето се користат и консултации од владиниот сектор за стратешко планирање, како и сугестии и поддршка од Управниот Одбор. Спроведувањето го координира Директорот, додека мониторингот континуирано се спроведува од лица задолжени по активност. Буџетскиот циркулар се подготвува врз основа на предходно планираните активности содржани во стратешкиот план.	региони. Во изготвувањето се користат и консултации од владиниот сектор за стратешко планирање, како и сугестии и поддршка од Управниот Одбор. Спроведувањето го координира Директорот, додека мониторингот континуирано се спроведува од лица задолжени по активност. Буџетскиот циркулар се подготвува врз основа на предходно планираните активности содржани во стратешкиот план.	региони. Во изготвувањето се користат и консултации од владиниот сектор за стратешко планирање, како и сугестии и поддршка од Управниот Одбор. Спроведувањето го координира Директорот, додека мониторингот континуирано се спроведува од лица задолжени по активност. Буџетскиот циркулар се подготвува врз основа на предходно планираните активности содржани во стратешкиот план.
---	---	---

Извршување на Буџетот и управување со средства

Реализација на Програмски активности	Реализација на Програмски активности	Реализацијана Програмски активности
Добиените средства од Буџетот за 2018 година ќе се користат согласно начелата на Законот за буџети, односно наменски, рационално, економично, ефикасно и ефективно	Добиените средства од Буџетот за 2019 година ќе се користат согласно начелата на Законот за буџети, односно наменски, рационално, економично, ефикасно и ефективно	Добиените средства од Буџетот за 2020 година ќе се користат согласно начелата на Законот за буџети, односно наменски, рационално, економично, ефикасно и ефективно

Управување со човечки ресурси

Програма за оптимално искористување на човечките ресурси. Воспоставен систем за управување со човекови ресурси.	Програма за оптимално искористување на човековите ресурси	Програма за оптимално искористување на човековите ресурси
---	---	---

Управување со информациски технологии

Врз основа на имплементација на Функционално-организационата анализа во насока на зајакнување на капацитетите на АПРЗ	Ажурирање и надоградба на информатичките системи.	Ажурирање и надоградба на информатичките системи.
---	---	---

Внатрешна ревизија

Формирано е одделение за внатрешна ревизија и е изработена програма за работа. Потребно пополнување на испразнето работно место.	Програма за внатрешна ревизија.	Програма за внатрешна ревизија.
--	---------------------------------	---------------------------------

Директор

Зоран Стојчевски